

Veřejná podpora

při výstavbě sítí elektronických komunikací v obcích

Jan Zahradníček
AK Velíšek & Podpěra

STRUKTURA A CÍLE PŘÍSPĚVKU

Obec chce podpořit výstavbu sítě elektronických komunikací...

- formy podpory
 - výhodný prodej obecních pozemků
 - levnější nebo bezúplatná věcná břemena
 - levnější nebo bezúplatný nájem obecních nemovitostí
 - možnost přiložit kabely do liniové stavby realizované obcí (obecní vodovod)

- za jakých podmínek může obec podporu poskytnout?
 - jedná se o veřejnou podporu?
 - pokud ano, je zakázaná?
 - lze využít výjimky *de minimis* – za jakých podmínek?

- možné konsekvence

PRÁVNÍ RÁMEC

- smlouva o fungování Evropské unie
 - definice veřejné podpory
 - blokové výjimky
 - podmínky povolené veřejné podpory
- nařízení Evropské komise č. 1407/2013, o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU na podporu *de minimis*
 - stanovení limitu podpory *de minimis*
 - definice pojmu podnik
 - pravidla pro výpočet poskytnuté podpory
- zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory
 - postavení národních koordinačních a dohledových orgánů (ÚOHS, MZ)
 - centrální registr podpor malého rozsahu
 - postup poskytovatelů podpory

VEŘEJNÁ PODPORA

- **definice – článek 107 smlouvy o fungování EU:**

„Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.“

- **definiční znaky**

- 1. Je poskytnuta státem nebo ze státních (veřejných) prostředků**
- 2. Zvýhodnění konkrétního podniku nebo odvětví a selektivita**
- 3. Způsobilost narušit hospodářskou soutěž**
- 4. Ovlivnění obchodu mezi členskými státy**

- všechny definiční znaky musí být naplněny **kumulativně** (současně) – pokud alespoň jeden znak chybí, o veřejnou podporu se nejedná

ZNAKY VEŘEJNÉ PODPORY

1. Je poskytnuta státem nebo ze státních (veřejných) prostředků

- pojem státní prostředky se vykládá široce
 - jakékoliv veřejné rozpočty nebo veřejné zdroje
 - rovněž **rozpočty municipalit**

- podpora může být poskytnuta v jakékoliv formě
 - přímá finanční podpora (dotace)
 - nepřímá – rozpočet se nenavýší/nedojde k příjmu - slevy, poskytnutí plnění za nižší než tržní cenu, bezúplatný převod
 - ale také poskytnutí garancí, poskytnutí jakékoliv jiné výhody

- výstavba sítě v obci
 - prodej pozemku za nižší cenu, bezúplatný převod pozemku
 - levnější věcná břemena, levnější nebo bezúplatný nájem obecního majetku (budovy)

⇒ **ano, první podmínka bude naplněna**

ZNAKY VEŘEJNÉ PODPORY

2. Zvýhodnění určitých podniků nebo odvětví a selektivita

- zvýhodnění konkrétního podniku nebo konkrétního odvětví
 - **podnik** – jakákoliv entita, bez ohledu na právní formu nebo zdroj financování, která vyvíjí ekonomickou aktivitu (obchodní společnosti, spolky, sdružení, FO, ...)
 - odvětví – podniky spojuje určitý společný znak (např. obor podnikání, export do určité země)
- podnik provozuje ekonomickou aktivitu
 - nabízí na daném trhu své zboží a/nebo služby a existuje zde (alespoň potenciálně) konkurence
 - nemusí se jednat o činnost za účelem dosažení zisku – tj. také neziskové organizace, spolky
- selektivita:
 - podpora je poskytnuta pouze určitému příjemci nebo skupině příjemců (odvětví) na základě vlastního uvážení poskytovatele
 - není naplněno v případě objektivního výběru dle stanovených kritérií – např. veřejná zakázka
- při posuzování výhody se uplatňuje **princip subjektu v tržním hospodářství** (soukromý investor)

⇒ poskytnutí podpory i v obecné rovině všem TELCO operátorům – rovněž selektivní

ZNAKY VEŘEJNÉ PODPORY

3. Způsobilost narušit hospodářskou soutěž

- Komise i ESD vykládají tento znak velice extenzivně
 - postačí potenciální narušení soutěže – i velice teoretické, k narušení nemusí skutečně dojít
- k narušení soutěže dochází, **pokud je příjemce jakkoliv zvýhodněn oproti svým konkurentům**
- posuzuje se na úrovni národní i na úrovni EU

4. Je ovlivněn obchod mezi členskými státy

- podniky z jiných členských států mají v důsledku podpory na daném trhu ztíženou pozici
 - může jí o trh mezinárodní i lokální, stačí potenciální ovlivnění obchodu
- vyloučení - poskytovatel by měl být schopen prokázat, že (kumulativně)
 - podpora nemá za následek přilákání investic
 - zboží/služby jsou výlučně lokálního charakteru
 - nepatrný vliv na spotřebitele v sousedících státech
 - tržní podíl příjemce podpory je minimální z hlediska jakéhokoliv vymezení trhu

NOTIFIKACE KOMISI

- poskytovatel je povinen vyhodnotit, zda se jedná o veřejnou podporu, **před jejím poskytnutím**
- pokud je test pozitivní, pak vzniká povinnost notifikovat (vyrozumět) Evropskou komisi
- koordinační orgán (ÚOHS) spolupracuje s poskytovatelem před zahájením i v průběhu řízení
 - vydává stanoviska
 - předává oznámení veřejné podpory komisi
- komise může rozhodnout, že podpora je s vnitřním trhem slučitelná
 - mj. podpora, která napomáhá hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností
- případ N 30/2006 – podpora města Pardubice ve prospěch společnosti BOHEMIA – sen s.r.o.
 - zvýhodněný prodej pozemků developerovi za účelem stavby OC – je veřejnou podporou, neboť snižuje příjem města a je selektivní, developer získá hospodářskou výhodu a opatření může ovlivnit obchod mezi členskými státy
 - nicméně podpora byla posouzena jako **slučitelná s vnitřním trhem**

VEŘEJNÁ PODPORA *DE MINIMIS*

- veřejná podpora *de minimis* je natolik nevýznamná, že nesplňuje kritéria dle čl. 107 smlouvy EU
- znaky:
 - finanční limit podpory 200.000 EUR
 - poskytnutých jednomu podniku
 - za období jakýchkoliv tří let
- finanční limit se posuzuje nezávisle na formě podpory a na zdroji podpory
 - jak podpora vyjádřitelná v penězích (dotace, sleva), tak i nepeněžní plnění (výpočet formou grantového ekvivalentu)
 - zdroj může být jak státní rozpočet (vč. rozpočtů st. organizací, municipalit) tak rozpočty EU
- jeden podnik – definice v čl. 2 odst. 2 nařízení
 - zahrnuje všechny propojené osoby (koncern), ovládané osoby, osoby s rozhodujícím vlivem ...
 - **poskytnutá podpora se sčítá**
- tříleté období – zahrnuje kterákoliv tři po sobě jdoucí účetní období, počítá se zpětně

CENTRÁLNÍ REGISTR

- centrální registr podpor malého rozsahu
 - eviduje údaje o všech příjemcích veřejných podpor malého rozsahu
 - informační systém veřejné správy
 - správcem je ÚOHS (MZ pro oblast zemědělství a rybolovu)
- poskytovatel podpory *de minimis* je povinen **před poskytnutím podpory** ověřit v registru, zda poskytnutím podpory nedojde k překročení limitu 200 tis. EUR
 - poskytovatel si musí zřídit přístup do registru
 - musí si zjistit, s jakými podniky je příjemce propojen (tvoří jeden podnik) – OR, prohlášení příjemce
 - následně ověří, jaký limit podpory má příjemce ještě „volný“
- do 5 pracovních dnů od poskytnutí podpory poskytovatel zaznamená do registru údaje o poskytnuté podpoře (příjemce, výše podpory)

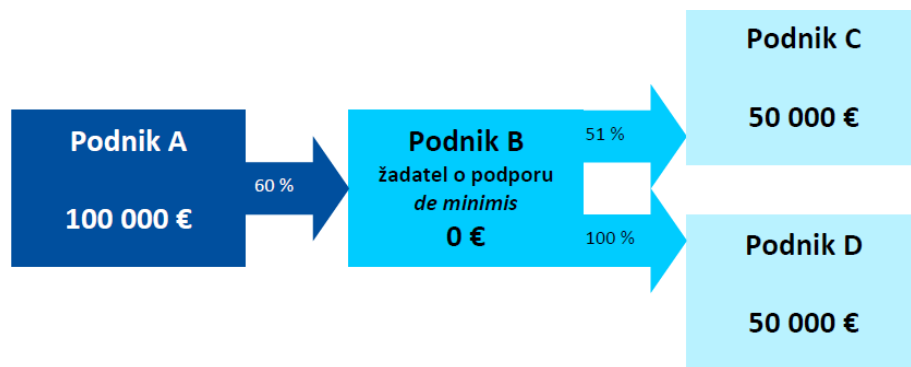
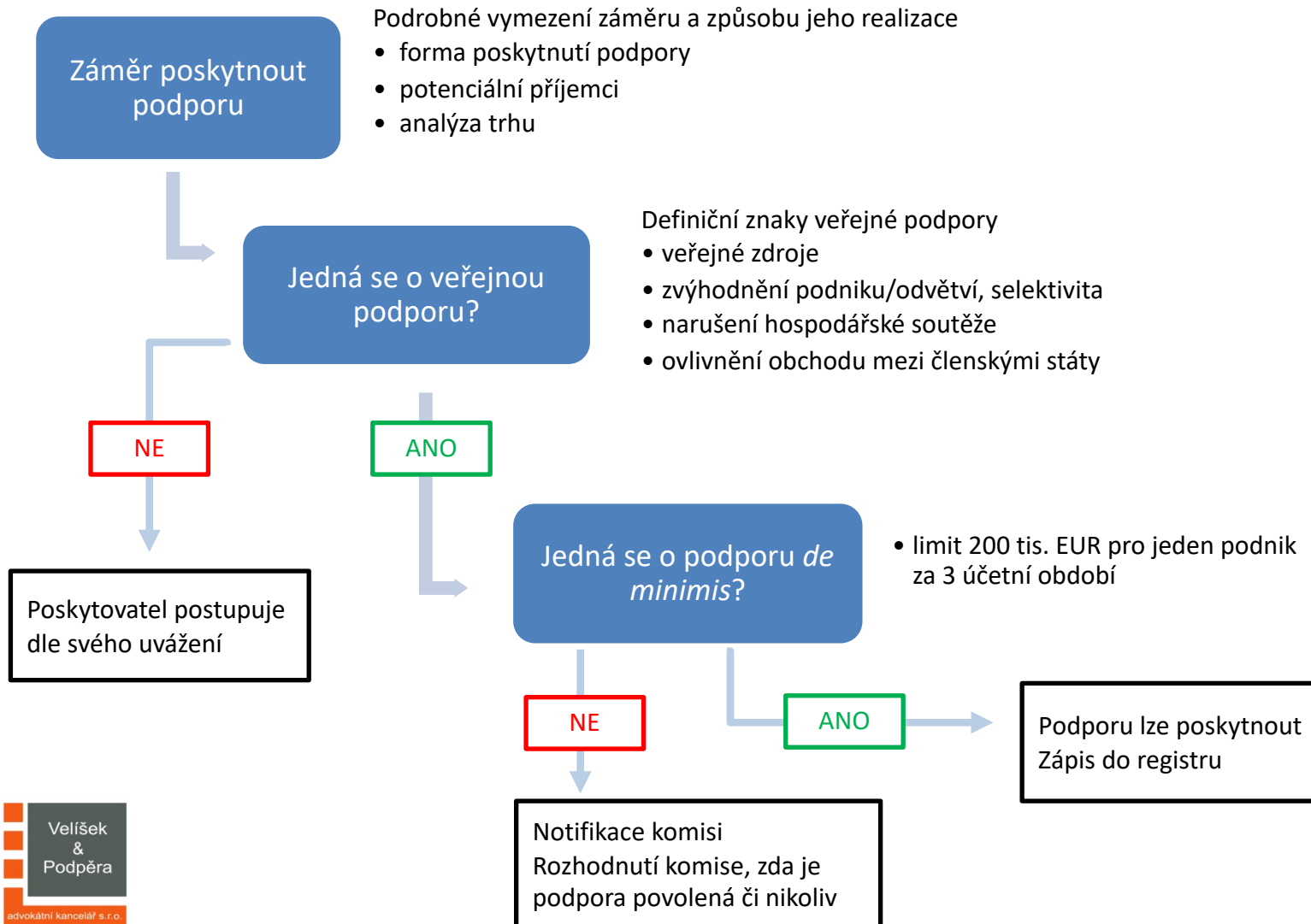

SCHÉMA POSTUPU

JAK POSTUPOVAT V PRAXI

- veřejnou podporu lze nejlépe vyloučit s využitím principu soukromého investora (soukromého prodávajícího) tak, aby vybraný operátor nezískal výhodu oproti konkurenci
 - otevřená soutěž, jejímž dominantním kritériem bude cena
 - objektivní kritéria výběru, transparentnost, rovný přístup
 - zajištění tržních podmínek transakce
 - vždy ale raději konzultovat s ÚOHS

- ⇒ soutěž na využití obecního majetku za cenu, kterou nabídne operátor, vyšší cena vítězí

- pozor na
 - náklady na přeložky – dle ZoEK hradí ten, kdo potřebu přeložky vyvolal
 - lze ale upravit smluvně – vč. podmínek soutěže

- další smluvní podmínky / podmínky soutěže
 - povinnost velkoobchodních nabídek na využití infrastruktury pro další operátory
 - odpovídající zajištění plnění smluvních povinností – kontrolní a sankční mechanismy

Děkuji za pozornost

Jan Zahradníček

e-mail: zahradnicek@akpv.cz

Velíšek & Podpěra - advokátní kancelář s.r.o.

Holečkova 105/6, 150 00 Praha 5

www.akpv.cz

